

Vergadering te Amsterdam in „Artis” op 7 Januari 1934.

Aanwezig van het Bestuur: de heeren P. A. HENS, Dr C. EYKMAN, J. G. VAN MARLE en Tsj. Gs. DE VRIES, voorts de leden Dr D. Mac GILLAVRY, A. B. WIGMAN, W. HELLEBREKERS, P. G. OP DE COUL, M. J. TEKKE, G. A. L. BISSELING, L. J. KLEYN, J. P. BOUMA, Dr J. H. ENGELKENS, Dr A. A. J. H. MARRES, Dr J. C. KOCH, Dr C. G. B. TEN KATE, F. P. J. KOOYMANS, Dr H. W. VAN RHIJN en J. F. M. VAN MALSSSEN.

Als introducé de heer L. J. SCHOUTEN.

Afwezig met kennisgeving de heeren Jhr Dr Ir F. C. VAN HEURN en P. L. STEENHUIZEN.

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. De notulen worden na lezing goedgekeurd.

Als nieuwe leden worden benoemd: de heer L. J. SCHOUTEN te Dordrecht, Dr J. HARRISON te Sevenoaks (Engeland) en Dr G. J. M. DE GREEF, te Vlissingen.

De voorzitter houdt vervolgens een voordracht over het voorkomen in Nederland en de kenmerken van het Drentsche hoen of veenpatrijs, *Perdix p. sphagnetorum* (Altum). Met uitgebreid demonstratiemateriaal uit zijn eigen collectie en die van de heeren SILLEM en VAN MARLE, toont hij aan, dat de patrijzen uit sommige gedeelten, niet alleen zooals bekend van Drente, doch ook uit Z.O. Groningen, uit Z.O. Friesland en de Peel veel donkerder tint vertoonen dan die uit het overige gedeelte van ons land. Toevallig kon door Dr EYKMAN worden bevestigd, dat onder vele Drentsche patrijzen, die in een vrieshuis te Dordrecht waren opgeslagen, ook verscheiden zeer donkere exemplaren voorkwamen. Enkele meegebrachte verse exemplaren, waaronder een buitengewoon donker voorwerp, toonden dit duidelijk aan. Omtrent de vraag of het Drentsche hoen den naam verdient van subspecies of te beschouwen is als een bodem-modificatie, bestaat nog verschil van meening. Spreker is geneigd het voor een goede subspecies te houden en bovendien als een z.g. ijstijdrelict zooals bijv. onze vorm van de goudpluvier. Hij hoopt later in het Cluborgaan nog eens uitvoerig op deze kwestie terug te komen.

Vervolgens komt aan de orde de bespreking van de te

houden voorjaarsexcursie. Besloten wordt op Vrijdag 25 Mei te gaan naar het oostelijk gedeelte van Zeeuwsch Vlaanderen. Als plaats van samenkomst wordt Hulst aangewezen. Den dag daarop zal o.a. een bezoek gebracht worden aan het Groot-eiland, een zeer vogelrijk oord.

Alsvorens tot een volgend punt over te gaan, deelt het Bestuur mede, dat de uitgaven van 1933 de inkomsten eenigszins overtreffen, zoodat naar bezuiniging dient te worden omgezien. Aangenomen wordt een voorstel om alleen dié illustraties in het orgaan op te nemen, die volgens de Redactie onmisbaar zijn voor het bijbehorende artikel. Is dit niet het geval en wenscht de auteur, dat de afbeelding toch wordt opgenomen, dan komen de clichékosten voor zijn rekening. Ook zal getracht worden door oprichting van een platenfonds een reserve te stichten voor cliché-uitgaven.

Wetenschappelijke mededeelingen. De heer VAN MARLE laat twee boeken rondgaan. Het eerste een antiquarisch werk, hem toegezonden door Jhr VAN HEURN, dateert uit 1776 en draagt tot titel: Historie der Stadt Meyery den Bosch, waarin ook het een en ander over patrijzen gezegd wordt. Die uit de Meyerei zouden nl. een grooter schild hebben. Het tweede is een pas verschenen „Avifauna van Java” geschreven door ons eerelid Dr N. KURODA uit Tokyo. Een prachtig geïllustreerd werk, met afbeeldingen in natuurlijke kleuren, waarin 550 soorten beschreven worden. De kosten van twee deelen bedragen ong. f 36.— (bij bestelling in Japan).

Dr TEN KATE heeft op het Kampereiland ook in den zomer 1933 weer toppereenden, *Nyroca m. marila* (L.), waargenomen, en wel op 7 en 14 Juni een ♀ en op 25 Juni een ♂ en twee ♀♀. (Zie voor vorige jaren, o.a. dit tijdschrift, 5, 1932, p. 32 en 87).

Op 30 Juni vloog over de IJssel tegenover Kampen een lachstern, *Gelochelidon n. nilotica* (Gm.) (Zie voor 1932, dit tijdschrift, 5, 1932, p. 37).

Hij demonstreert verder de huid van een goudpluvier, *Charadrius apricarius* subsp?, met veel wit aan vleugels en staart (♂, 6 Oct. '33, Friesland).

Dr KOCH laat een zeer laat versch legsel rondgaan van de waterral. *Rallus a. aquaticus* L., met zes eieren, afkomstig van Nieuwkoop, 15 September '33. Voorts vertoont hij een drie-legsel en een twee-legsel van de kapmeeuw, *Larus r. ridibundus*

L., met zeer kleine eieren. Het zijn 3 eieren van een 3-legsel, 9 Juni 1930 gevonden op den Hoek van Holland (a. 44.4×34.4 ; b. 45.5×32.4 ; c. 45.2×33.9) en 2 eieren van een 2-legsel, eveneens 9 Juni 1930 aldaar gevonden (d. 46.7×32.3 ; e. 48.1×33.2). Minima volgens het Pract. Handb.: 46×38.3 en 49.7×34.4 en volgens REY: 47.5×35.4 en 54×34.3 .

Tenslotte vertoont hij een legsel van de ijseend, *Clangula hyemalis* (L.), met 5 eieren, verzameld op Groenland, 20 Juni '33.

Spreeker deelt vervolgens mede, dat de spreeuwen van de boschjes van Poot dit jaar zeer vroeg hun slaappleatsen betrokken hebben (10 Dec.).

De heer BISSELING demonstreert een huid van de koperwiek, *Turdus musicus*, ♂, met groote vleugelmaat (122), wellicht *coburni*, gevangen te Wassenaar op 22 Dec. '33.

De heer VAN MARLE is er niet zeker van, want niet alleen in IJsland komen deze groote maten voor, doch ook broedvogels van Noorwegen vertoonen soms dit kenmerk. Spr. heeft er een in zijn collectie met een vleugelmaat 123.

De heer TEKKE laat een doos vol elastiekjes zien, welke door hem waren verzameld onder de slaappleatsen (boomen) der spreeuwen. Vermoedelijk zien de vogels deze elastiekjes voor wormen aan. Ze verlaten dan het vogellichaam onverteerd met de uitwerpselen.

De heer KLEYN vertoont twee welgeslaagde opnamen van spreeuwenwolken.

De heer KOOYMANS nam reeds op 6 December de eerste kapmeeuw met geheel donkeren kop waar.

Op 25 December werd door hem op Schouwen nog een zwarte ruiter, *Tringa erythropus* (Pall.), gezien.

Dr VAN RHYN vestigt er de aandacht op, dat ons oud-lid J. DE KAT VAN HARDINXVELD overleden is en dat zich in zijn nalatenschap een schitterende bibliotheek van ornithologische werken bevindt.

De heer HELLEBREKERS deelt mede, dat het eenige legsel uit Nederland van het barmsijsje, *Carduelis flammea* subsp., hetwelk indertijd door den heer PELLINKHOF werd verzameld (zie dit tijdschrift, 13, 1923, p. 100) en zich thans in zijn bezit bevindt, zoo goed als zeker niet van het barmsijsje, zoodat deze vogel dan dient te worden afgevoerd van de lijst van Nederl. broedvogels (zie dit no., p. 164).

De heer WIGMAN geeft namens den preparateur Jb. VAN DE PEPPEL te Wageningen een huid rond van een kleine boschduif, gekruist met tamme duif (*Columba oenas* L. ♂ × *C. domestica* ♀). Het vederkleed vertoont duidelijk de kenmerken van beide ouders. Het voorwerp gaat over in de collectie HENS.

Vervolgens deelt spreker mede op de Veluwe gevonden te hebben een door een havik geslagen houtduif, *Columba p. palumbus* L. De vogel had niet minder dan 13 eikels in de krop.

Dr MAC GILLAVRY vertelt, dat dezen zomer te Deventer zijn aandacht getrokken werd door het typische geluid van de grutto, dat bleek te zijn voortgebracht door..... een pauw!

Tocht naar Groenland.

De heer KOOYMANS kreeg vervolgens het woord voor het houden van een voordracht over zijn reis naar Groenland (zomer 1933).

Een zeer mooie serie lantaarnplaatjes werd vertoond en met aandacht luisterden de aanwezigen naar de beschrijving van zijn tocht. Na afloop hiervan vertoonde spreker nog een groote serie prachtige opnamen van vogels, door hem buiten den broedtijd met behulp van een tele-lens op de gevoelige plaat vastgelegd.

Op een vergevorderd uur werd de bijeenkomst door den voorzitter gesloten.

De Secretaris, C. EYKMAN.

Necrologie.

Dr E. J. O. Hartert. Tot ons aller diep leedwezen overleed te Berlijn op 11 (niet 10) November 1933 de zoo eminente ornitholoog Dr Ernst Johann Otto HARTERT, in den ouderdom van 75 jaren. In onzen tijd was er geen man, zoo op de hoogte van algemeene ornithologie als hij, een man zou men zeggen, die niet te vervangen is.

Zijn vader, Pruisisch Generaal, was in garnizoen te Hamburg toen zijn zoon Ernst op 29 October 1859 geboren werd. Later werd deze opper-officier overgeplaatst naar Oost-Pruisen, waarheen zijn zoon hem volgde. In Silezië begon de ornitholo-